

og Hensigten hermed er særlig at bringe Foretagender, der er satte i Gang, ind under den bestaaende Vandlovgivning og ogsaa at foretage Uddybning af private Vandløb. Der foreslaas endvidere Ændringer i Loven om Landvæsenskommissioner, idet man paaviser — og ganske sikkert med Rette —, at dette gamle Apparat er for tungt virkende i Øjeblikket og meget ofte ikke i Besiddelse af den fornødne tekniske Indsigt til at kunne løse de Spørgsmaal, der bliver stillet, tilstrækkelig hurtigt og grundigt. Endelig henstilles der ogsaa, at der vedtages Ændringer i Vandlovgivningen vedrørende Bestemmelser om Jernbaneanlæg, hvorved det sikres, at man ved Jernbaneanlæg undgaar Hindringer for fremtidig Afvanding eller Vandingsanlæg i de Egne, hvor Jernbaner bliver anlagt, og der er udarbejdet Forslag, der sigter til Ændringer paa disse Omraader. Endvidere munder Betænkningen ud i direkte Forslag om Lov til Organisation af Landbrugets Grundforbedringsvæsen, Lov om Landvæsenskommissioner, som jeg har nævnt, og Lov om Grundforbedringslaan, altsaa Spørgsmaalet om at yde Laan til dette særlige Øjemed.

Herom vil jeg gerne gøre nogle Bemærkninger. Landbokommissionen af 1911 har beskæftiget sig hermed, og en Del af Kommissionen har udarbejdet et Forslag, som Landhusholdningsselskabets Udvalg i Hovedsagen gør til sit. Dette Forslag bygger paa det Princip, at mindre Laan til Grundforbedringsarbejder skal have en Fortrinsret — saaledes udtrykker Landhusholdningsselskabets Udvalg det —, saaledes at Laan, der ikke overstiger 1 500 Kr. pr. Ejendom eller 20 pCt. af Forskellen mellem Vurderingsprisen og den samlede Prioritetssum, skal have samme Fortrinsret med Hensyn til Udpantning som Skatter til det offentlige. Begrundelsen heraf er den, at de Prioriteter, som i Forvejen staa i Ejendommen, ved et saadant Grundforbedringslaan ikke bliver vanskeligere stillet, men bliver bedre stillet, end de er i Forvejen. Er det nu rigtigt? Jeg ved, at der er delte Meninger derom, og at man er tilbøjelig til fra en vis Side at mene, at en hel Del af saadanne Anlæg ikke vil lykkes, og at det derfor er forkert at sætte saadanne Grundforbedringslaan ind foran de bestaaende Prioritetslaan. Jeg tror, det er en urigtig Ængstelse, naar man holder sig til saa beskudne Summer, som der er Tale om her: 1 500 Kr. paa

et Brug, det vil sige til Hjælp til Afvanding af forholdsvis smaa Arealer indenfor de enkelte Brug. Hvis man holder sig dertil, tror jeg, at alle eller de allerfleste Prioritetshavere vil staa sig i allerhøjeste Grad ved, at saadanne Laan bliver ydet. Jeg maa i alt Fald sige for mit Vedkommende, at hvis jeg var saa lykkelig at have Formue staaende i en Ejendom, der trængte til at drænes, vilde jeg være taknemmelig for, at der blev foretaget en saadan Foranstaltning. Noget andet er, at hvis man gaar til store, omfattende Kulturarbejder, f. Eks. Dræning, Vanding og Mergling samlet under eet, og derved paabyrder en Ejendom meget betydelige Rentebeløb, saa store, at skønt de vel kunde betale sig, forudsat at en virkelig dygtig Mand stod inde for Bedriften, saa dygtig en Mand, at man ikke i Almindelighed kan regne med at have ham i Bedriften, vil Risikoen vel nok i mange Tilfælde blive for stor; men hvis man indskrænker sig til 1 500 Kr., synes jeg ikke, der er nogen synderlig Risiko. Jeg vil spørge den højtærede Landbrugsminister, om han har overvejet disse Spørgsmaal i Ministeriet, og om han agter at foretage sig noget i saa Henseende. Det er foreslaaet, at hvis man vil gaa til Grundforbedringsarbejder udover Arbejder til det Beløb, der er nævnt her, maa kommunal eller solidarisk Garanti træde i Stedet. Jeg vil henstille det Forslag til Overvejelse for den højtærede Landbrugsminister, om det ikke vilde være praktisk, at Staten, i Stedet for eller ved Siden af at give Lov til, at Grundforbedringsobligationer, Kasseobligationer udstedes af Hypotekbanken foran de bestaaende Prioriteter, kunde gaa med til at garantere Driftslaan i Banker og Sparekasser med Halvdelen eller de tre Fjerdedele af saadanne Laan, mod at Ejeren paatog sig at skaffe Resten eller at skaffe Kaution for Resten, og at disse Laan forrentedes med den almindelige Bank- og Sparekasserente og amortiseredes i Løbet af et forholdsvis kort Aaremaal med f. Eks. 20 pCt. om Aaret efter at have været afdragsfrie i f. Eks. 2 Aar, samt at Staten i Tilfælde, hvor Ejeren ikke var i Stand til at opfylde sine Forpligtelser, eller i Tilfælde af Ejerskifte eller Dødsfald i de Ejendomme, med Hensyn til hvilke den havde paataget sig en saadan Garanti, fik en Forkøbsret og, hvis den skulde komme til at benytte sig af denne Fortrinsret og maatte overtage saadanne Ejendomme, lod dem falde ind under Bestemmelserne i Jordlovene og behandlede dem derefter,